

PRL: Paralelní a distribuované algoritmy 2

Petr Hanáček

Cor 2005

Upr 2007

Cor 2008

Synchronizace

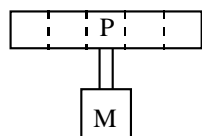
- Nepřenáší se data
  - „Zajištění požadovaných časových vztahů mezi událostmi“
- Prostředky
  - » zasílání zpráv (nejlépe synchronní)
  - » randevous (RPC - remote procedure call)
  - » semafor
  - » monitor
  - » bariéra
- Typické synchronizační úlohy
  - soupeření
    - » vzájemné vyloučení
    - » čtenáři x písáři
  - kooperace
    - » dohoda
    - » producent - konzument
- Jiné druhy synchronizace
  - synchronizace asynchronní sítě
  - synchronizace logického času
    - » časová razítka
    - » logické hodiny

Komunikace

- Přenáší data
  - » „Předávání informací mezi procesy (procesory, vlákny, ...)“
- Prostředky pro komunikaci
  - Sdílená paměť
    - » skutečná x simulovaná
    - » boj o sběrnici, cache, lokalita odkazů (busy waiting !)
    - » řešení konfliktů při zápisu
    - » obtížně použitelná pro synchronizaci
  - Zasílání zpráv
    - » kanály
      - ♦ synchronní x asynchronní (kapacita)
      - ♦ jednosměrný x obousměrný (ACK)
    - » volání vzdálených procedur (RPC)
    - » všesměrové vysílání (broadcasting)
      - ♦ úmyslné posílání zpráv všem
      - ♦ vysílání každému procesu
      - ♦ záplava - na jednu zprávu odpoví procesy jinou b. zprávou

SDÍLENÁ PAMĚŤ A PŘEDÁVÁNÍ ZPRÁV U MIMD

• multitasking

- ◆ - 1 cpu
- ◆ - přepínání kontextu
- ◆ - virtuální procesory

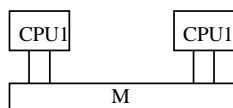
Předávání zpráv

Sdílená paměť

simulováno SW

Ano

• sdílená paměť

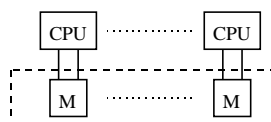

- ◆ - cache
- ◆ - těsně vázané
- ◆ - boj o sběrnici

simulováno SW, HW

Ano

• virtuální sdílená paměť

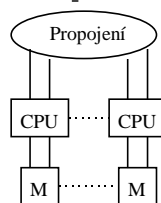

- ◆ - all cache
- ◆ spojení caches komunikačními kanály
- ◆ navenek se tváří jako společný (jediný) adresový prostor

simulováno SW, HW

simul. HW

• předávání zpráv

- ◆
- ◆ volně vázaná architektura
- ◆ počítačové sítě
- ◆ propojeny pouze procesory

Ano

simul. SW

Vlastnosti sdílené paměti

- Sdílená paměť
  - všechny procesy mají přístup do společného paměťového prostoru
  - řešení současného přístupu k jedné buňce paměti
    - » Exclusive-read, Exclusive-Write (EREW)
    - » Concurrent-Read, Exclusive-Write (CREW)
    - » Exclusive-Read, Concurrent-Write (ERCW)
    - » Concurrent-Read, Concurrent-Write (CRCW)
- Vs. Předávání zpráv
  - každý procesor má svůj adresový prostor
  - procesory mají vlastní paměť - komunikace pomocí zpráv

Propojovací sítě

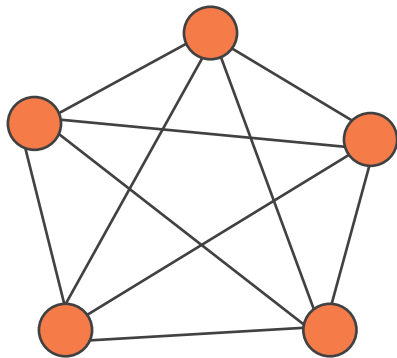
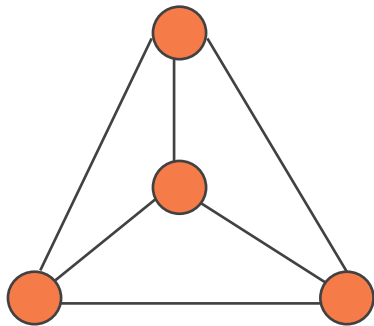
- Použití propojovacích sítí
  - Propojit procesory se sdílenou pamětí
  - Propojit procesory spolu
- Typy propojovacích médií
  - Statické
  - Dynamické
    - » Sdílené (sběrnice)
    - » Přepínané
- Vlastnosti propojovací sítě ovlivňují vhodnost jednotlivých typů algoritmů a ovlivňují efektivnost toku dat

Statické sítě

- Všechny uzly jsou procesory
- Kanály jsou spojnice mezi uzly (procesory)
- Používají se pro architektury bez sdílené paměti
- Vlastnosti
  - Průměr (Diameter): Délka nejdelší z nejkratších cest mezi všemi dvojicemi uzlů
  - Konektivita (Arc connectivity): Minimální počet hran, které je nutné odstranit pro rozdělení sítě na více částí
  - Šířka bisekce (Bisection width): Minimální počet hran, které spojují dvě přibližně stejně velké poloviny sítě

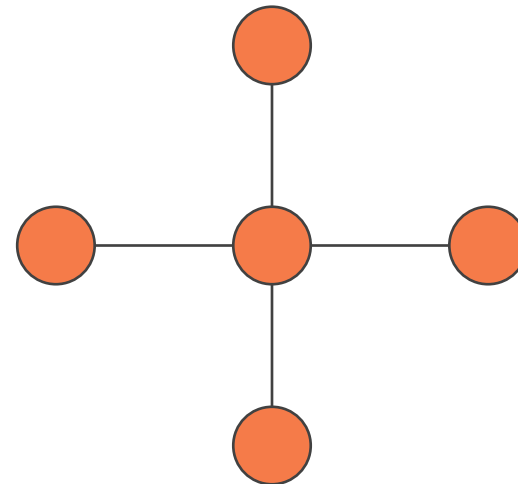
- Úplné propojení

- Diameter = 1
- Arc connectivity = $p-1$
- Bisection width = $p^2/4$

- Hvězda

- Diameter = 2
- Arc connectivity = 1
- Bisection width = $(p-1)/2$

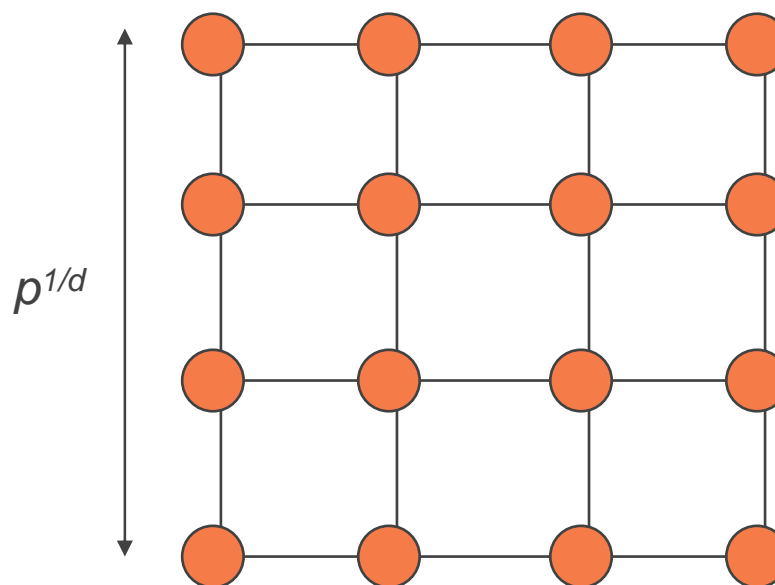
- Lineární pole

- Diameter = $p-1$
- Arc connectivity = 1
- Bisection width = 1

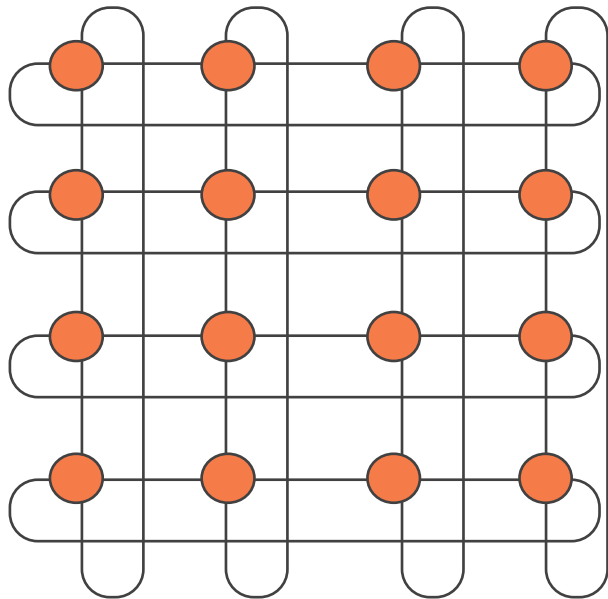

- d-rozměrná mřížka (mesh)

- Kartézský součin d lineárních polí, z nichž každé má $p^{1/d}$ uzlů
- Diameter = $dp^{1/d}$
- Arc connectivity = d
- Bisection width = $2p^{(1-1/d)}$
- Obvykle $d=2$

k -ární d -rozměrná kostka

- $|N| = k^d$
- Diameter = $d \lceil k/2 \rceil$
- Arc connectivity = $2d$ (d pro hyperkostku)
- Bisection width = $2k^{d-1}$
- Hyperkostka (Hypercube):
2-ární d -rozměrná kostka
- Např.: Hyperkostka,
kružnice, torus,...

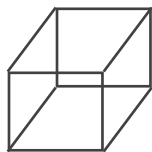
2 1

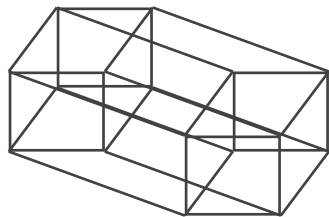
2 2

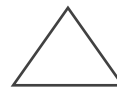
2 3

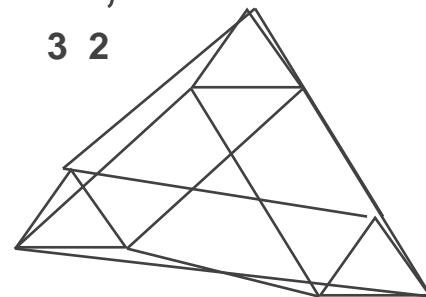
2 4

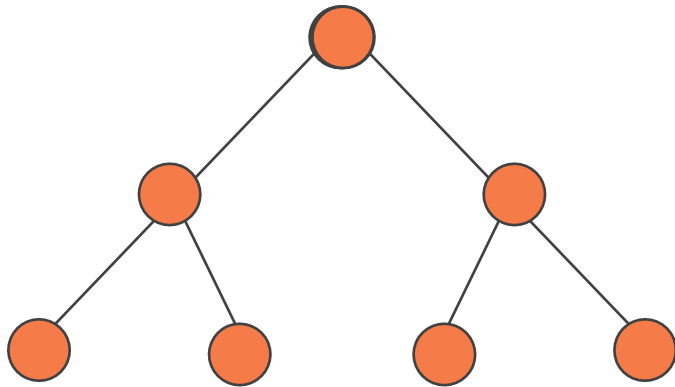
3 1

3 2

d-ární strom

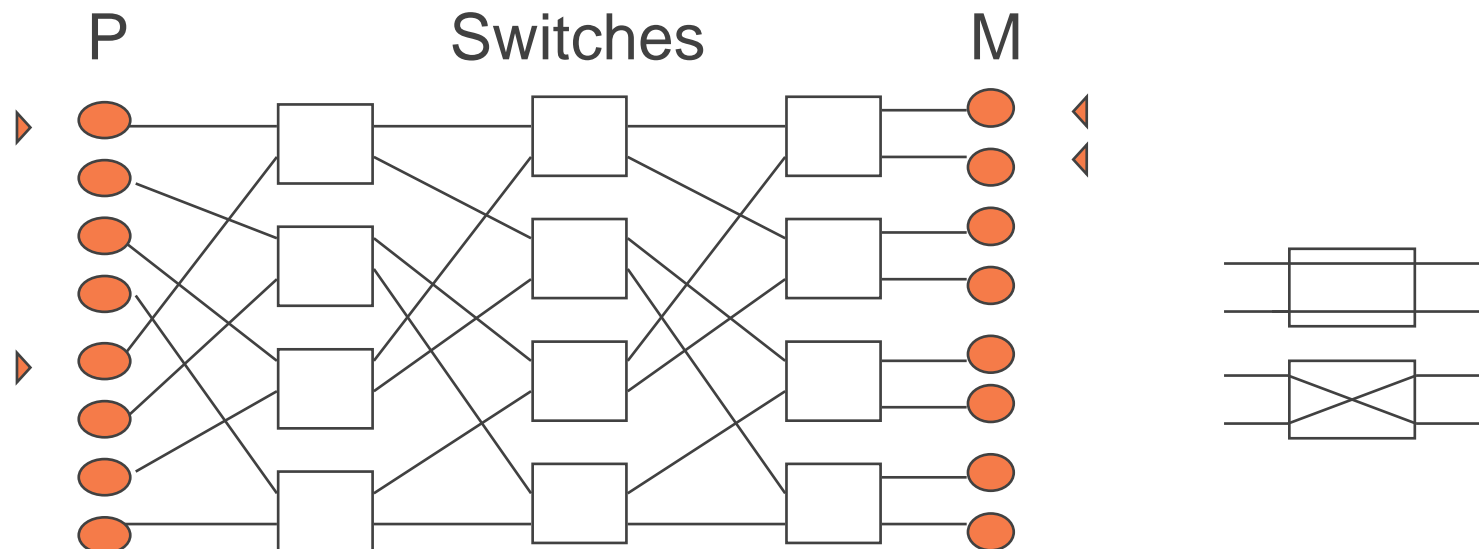
- Diameter = $2 \log_d ((p+1)/2)$
- Arc connectivity = 1
- Bisection width = 1
- Obvykle binární

Dynamické sítě

- Uzly jsou procesory, paměťové moduly nebo přepínače
- Často se používají pro implementaci architektur se sdílenou pamětí
- Příklad: křížový přepínač (crossbar)
  - Cena $\Omega(p^2)$, propustnost $O(p)$, neblokující
    - Diameter = 1
    - Arc connectivity = 1
    - Bisection width = p
- Příklad: sběrnice (bus)
  - Cena $\Theta(p)$, propustnost $\Theta(1)$

Víceúrovňové propojovací sítě

- Mnoho různých sítí: Omega, butterfly, Benes, ...
  - Spojují p procesorů s p paměťovými moduly pomocí $\Theta(p \lg p)$ přepínačů
  - $\Theta(\lg p)$ úrovní, každá obsahuje $\Theta(p)$ přepínačů
- Blokující sítě
  - I pokud procesory přistupují k různým paměťovým modulům, může dojít k souboji o přepínací prvky
- Příklad: síť Omega ($p = 8$), $p/2 * \log p$ přepínačů

KONEC